

The Project Gutenberg eBook of Ristin tie: Runoja, by Aarni Kouta

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Ristin tie: Runoja

Author: Aarni Kouta

Release date: September 1, 2013 [EBook #43619]

Language: Finnish

Credits: Produced by Tapio Riikonen

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK RISTIN TIE: RUNOJA ***

RISTIN TIE

Runoja

Kirj.

AARNI KOUTA

Kustannusosakeyhtiö Otava
Helsinki

1879.

»— Kaikki suuri tapahtuu hitaasti; ei edes rypäle eikä viikuna valmistu silmänräpäyksessä. Jos tähän vuodenaikaan virkkoisit; 'Tahton nyt heti viikunan!' niin vastaisin, että siihen vaaditaan aikaa. Suo viikunapuun ensin kukkia, käydä sitten raakaleille ja sitten kypsyä. — Ellei nyt edes viikuna valmistu silmänräpäyksessä eikä edes tunnissakaan, kuinka silloin voit vaatia, että ihmissielu kypsyisi niin lyhyessä ajassa ja vaivatta? Älä kuvittele sellaista mielessäsi, sanon sinulle!»

Epiktetos.

SISÄLLYS:

GRAALIN MALJA

HENKI JA AINE

Ruus-Risti
1. Ristin tie
2. Opetuslapsi
3. Voitto
Runo

Henki ja aine

1. Aine

2. Henki

LUOVA SANA

Luova sana

Sana

Taide

Milloin kypsä ihmiskunta?

Se on täytetty!

Saul

VALKEUS YÖSSÄ

Joulupuu

Simeon temppelissä

Valkeus yössä

Vangittu valo

Joulu-yö sankarin haudalla

KUOLEMAN PORTEILLA

Isäni muistolle

Viisaat neltseet

Deevojen laulu

Golgatalla

SATU SIINTÄVÄ TÄHTIEN...

Satu siintävä tähtien...

Ylösnouseumus

Lucia

»Lumimadonna»

Lähtö

Enemmän olet kuin elontyöni!

MAA-EMO

Maa-emo

Auringolle

Elon sähkö

Sydänkesä

Aurinkoinen syys

PILVIEN PIHOILLA

Lentoretki

Kuolinlento

VÄINÄMÖINEN

Väinämöistuli

Väinämöinen

Vänrikin sankarit

Kamppaileva Karjala

Yön uhatessa

Juhani Ahon muistolle

GRAALIN MALJA

Salass' on pyhän Graalin ylhäinen malja.

Sen ympäri soitot ei soi, ei nalja,

ei nauru kaiu, vain vaieten ylväät

pyhän temppelin nousevat valkeat pylväät.

Ikipuistot siimekseensä sen sulkee,

sävel hartauden hämärässä sen kulkee,

soi kuin vesi suihkuvan lähteen, mi lankee
solisten alas paadelleen. Sydän ankee

inehmon pimennossa on puiston, mi puhuu,
taruaan tuhatvuotista hälle huhuu.

Humisten pyhät puut puhuvat tarun julki,
hämäriin tuhatvuotten min temppeli sulki.

Pyhän maljan ne tietävät korkean mahdin,
ne tuntevat sen kuninkaallisen vahdin.

Useammat vartijoiks' sen ovat halvat,
ritarillisuus riitä ei, kalskuvat kalvat.

Se vaalijans' itselleen iäks vaatii,
sitovat ikilait ritarillensa laatii.

Elämäks hänelt' ottaa ja vaatii se valan,
hänen nähdä se suo olemuksensa salan.

Elämän yli hälle vallan se antaa,
hänet korkeuteen ylimaalliseen kantaa.

Hänen eestänsä poistaa se ääret ja rajat,
hänen nähdä suo luonnon se salaiset pajat.

Hänen nähdä se suo, mit' on vuossadat luoneet,
pyhät luomisen työt sekä työnteko-huoneet.

Elämään iankaikkiseen silmät se avaa,
sen eess' oman itsensä tuntohon havaa.

Epäpuhdas sen liekkejä nähdä ei saata,
hän maasta on tullut ja etsii maata.

Ketä ei voi koskettaa elon saasta,
ylös taivaille taasen hän nousevi maasta.

Hänen sielussaan tuli Graalin palaa,
pyhän maljan tuon sydämeensä hän salaa.

HENKI JA AINE

Ruusu-risti

1. Ristin tie

Aniharvoin aurinko paistaa teille,
jotk' Kohtalon Herrat määräsi meille.

Kukin ristiään saa pimennossa sen kantaa.
Osan ansaitun Iki-Oikeus antaa

joka-ainoallen, ylöspäin joka halua,
kenen rinnassa vain tuli kaipuun palaa.

Ken ei hekumaa hae, naurua, naljaa,
ken kärsimyksen ei katkeraa maljaa

tyköänsä pois arkana tahdo työntää,
erehensä ken tuntee, ja erheensä myöntää.

Viat, tahrat ken tunnostaan tahtovi pestä,
ken tuomiota Iki-Herran ei estä.

Ken itsensä uskovi Iäisen huomaan,
ken käy olemustansa uudesti luomaan.

Ilomielin ristinsä alle hän taipuu,
hänen henkensä täyttää vain Korkeuden kaipuu.

Kun Ristin Tielle hän käynyt on kerran,
hänen tahtonsa täyttää ain tahtoa Herran.

Pysyväistä maan päällä ei häll' ole majaa,
varastonsa on tyhjä ja aittansa vajaa.

Hopeoita hän huoli ei, kultia kerää,
hänen henkensä Korkeuksissa vain herää.

Hän vältä ei vaivaa, ei kuormaansa kiellä,
pyhityksen hän kulkevi kaidalla tiellä.

Hän jättänyt jälkeensä on elon harhat,
pyhät paistavat päällensä tähtien tarhat.

2. Opetuslapsi

Hän kauan sitten jätti harhat elon,
ain uupumatta kulki Päivää kohti,
mi häntä niinkuin kirkastukseen johti,
hän arvoituksist' elämän sai selon,
hän kulki kuilut kuoleman ja yön,
hän näki sarastavan aamunkoiton,
aavisti taisteluiden jälkeen voiton,
iäisten piirien hän näki työn.

Olento oudon Valon häntä johti,
he yhdess' syvyydet ja huiput kulki.
Avautui kaikki, mikä ennen sulki
hält' olemuksens', seesteisenä hohti
ylt' ympärillään luonto iäinen.
Ei ollut kehää, piiriä, ei alaa,
min syvintä hän nähnyt ei ois salaa,
hän oli kansalainen Kaikkeuden.

Hän kaikkialta haki kotimaata,
hän ihmisessä näki pelkän veljen,
näin aukaisi hän eestään joka teljen,
ei mikään sitoa hänt' enää saata.
Hän kaikkein auttajana aina on,
milloinkaan tääll' ei ristiään hän jätä,
hän etsii niitä, joill' on tuska, hätä,
jotk' kadottivat Elon Auringon.

3. Voitto

Hän maksanut on elon kalliit lunnaat,
hän voittanut on kuoleman ja yön.
Kohoovat eessään Kirkastuksen kunnaat,
iäiseen sopuun sointuu järki, syön.
Ristinsä raskas ei oo enää kantaa,
hän alati voi lahjoittaa ja antaa,
rajaton niinkuin kevään kukkeus uhkee
hengessään Voima voittamaton puhkee.

Kultaisin sätein Päivän kehrä palaa
päällensä vaipumatta varjoon öin,
se ristin, muinoin mustan, kultaan valaa,
se kaunistaa sen runsain ruusuvöin.
Puu musta puhkee purppuraan ja kultaan,
säteillen seitsenkukka tulvii tultaan,
kaikk' ympärillään väräilee ja elää.
Näin aine ei, vaan Henki yksin helää!

Iäinen Henki on, se taivaat täyttää,
se muodot muovaa, uutta yhä luo,
se voimat herättää ja niitä käyttää,
läpäisee aineen, määrän sille suo.
Se ohjaa maailmoiden oudon juoksun,
se täyttää valonsäteen, kukkain tuoksun,
se kaiken olevaisen muotoon valaa,
kaikk' elollinen siihen jälleen palaa.

Se synnyttävi elon alkusolun,
se kehityksen huippuun kaiken vie,

me kunnes päässä pyhityksen polun
seisomme, päättynyt on Ristin tie.
Korkeimmat kehät sädehtien aukee,
aineemme Hengen aurinkohon raukee,
aurinkoon, joka tulirusun tavoin
säteillen työhön luomisen on avoin.

Runo

Se unten herkimpäin on ikuistus,
katoovan muotoon iäiseen se muovaa,
sen yllä väikkyy outo kirkkaus,
sen olemus on jumal'unta luovaa.
Se juuriaan ei juonna ihmissukuun,
luojansa nostaa jumalain se lukuun,
mut syämistä käy sentään sydämiin,
kohoaa maasta ylös taivasiin.

Yön säteistä sen sisin sielu on,
sen lieskoissa on taivaan tähtitulta,
se liitossa on kera auringon,
mut vieras silt'ei sille maan oo multa.
Se maahan niinkuin kevään sade lankee,
luo lohtua, kun miel' on ahdas, ankee,
kohottaa katseen tähtitarhain taa.
Pois murheet väistyvät, ja murheen maa.

Sielumme sisimmän se valaisee,
maat oudot, jumalaiset meille näyttää,
sen valoss' sateenkaaret säteilee,
henkemme ikihehkullaan se täyttää.
Uudeksi olemuksemme se muovaa,
sen lentimet soi voitonvirttä luovaa,
siipensä kohottaa se kimmeltäin
yön halki taivaan tähtitarhaa päin.

Henki ja aine

1. Aine

Tulenliekki ihmisen henki on,
säde luomisen loistavan auringon.

Iät ollut, kuuluva kaikkeuteen,
ajaks vaikka vangittu aineeseen.

Iät ollut, ja kestävä ikuisiin,
itu, kätketty maa-emon uumeniin,

mut päänsä nostava päivää päin,
sisar tähtien, yössä kimmeltävain.

Veli Luojan valkean auringon,
povess' outo kaipio tutkimaton.

Alas syöstynä yöhön ja aineeseen
iät pyrkii se luomisen valkeuteen.

Levon hetkeä lainkaan ei itselleen suo,
sädesillat siintävät maasta se luo

avaruuksihin, tähtitarhojen taa,
koti kahleiden, harhojen sille on maa.

Rajaton, syvä, Jumala-syntyinen,
ylös pyrkii se Alkunsa lähteillen.

Ylös kaipuunsa tähdäten tähtiä päin
jumaluuteen vihdoin yhtyvi näin.

2. Henki

Inehmon Henki, syösty yöhön aineen,
kotiinsa täältä jälleen halajaa,
se alta kahleittensa rautapaineen

pihoille pilvein yhä palajaa.
Se kammitsoista maisten harhain kauhun
keveesti kohoo lailla uhrisauhun
päin tähtitarhaa, yössä kimaltavaa,
mi palaavalle jälleen porttins' avaa.

Avautuu palaavalle tähtitarhat,
sävelten teitä kun se saapuu vain,
ei sido sitä maa, ei öiset harhat,
on sillä lentimet näät jumalain.
Ei alas varjoihin se vajoo illan,
se löytänyt on tuollepuolen sillan,
se saavuttanut taas on jumaluuden,
se Hengen-laulun laulaa jälleen uuden.

Sen alkulähteisiinsä jälleen liittää
sävelten, runon rata aineeton,
sen Hengen-hehku voimat uudet siittää,
se uudelleen on Poika Auringon.
Välille maan ja taivaan luo se siteet
niin herkät kuin on heljät tähtikiteet,
näin synnyttäen Hengen säveleitä
se aineessakin astuu taivaan teitä.

Se runon mahdilla luo Hengen-taivaan,
se alhaalla jo astuu autuuteen;
se milloinkaan ei vaivu enää vaivaan,
ei alistu kuin orja aineeseen.
Se valtias on Hengen sekä aineen,
kuin kantamana sävelien laineen
se kulkee maahan oudon aamunkoiton,
se aineess' sotien saa Hengen voiton.

LUOVA SANA

Luova sana

Ei luotu Sanaa. Sana kaikki loi!
alussa maailmoille muodon soi. —
Se muotoon kaiken ilmenevän muovaa,
se jumalain on juurta, Voimaa luovaa.

Kaaoksen alku-yöss' se salamoi,
maat, taivaat, Valon valtameret loi.
Säen, jumalpätsistä mi sinkos yöhön,
lepäävät luovat voimat pani työhön.

Maailmat loi, ja niitä hallitsee,
loi Valon, Ajan vaihteet vallitsee!
Maat murskaa myös, ja raunioilla kerran
jylisee sinisalamoina Herran.

Sana

Sana, taivaat mi loi, jumalallinen Järki,
pimeän iki-yön joka ukset särki
aluss' aikojen, kiireelle korkeuden kuvun
pyhän auringon nosti, ja tähtien luvun
lukemattoman vahvuuden helmassa luki,
rajat ainehen rasti, ja säihkyen puki
tomun, maan elon välkkyvään valtiasverhoon.
Sana, min tajunnassa ihmisen suvun
syvä synty on, alkujen alku ja juuri.
Sana luova, siunaava, säihkyvä, suuri,
mi kätkenyt on idun tammen terhoon,
maan uumenihin elon voiman, mi nostaa
pimeästä pinnalle laihon laajan.
Sana, sinkoova ukkosen välkkyvän vaajan,
mi leimahtaa idän ääristä länteen,

Sana lahjomaton, joka rankasee, kostaa
tihutyöt, virittää vihan jousen jänteen.
Sana siunaava, hurskaan mi kulkua johtaa,
hänen polkunsä päällä tähtenä hohtaa,
Sana, joss' inehmot jumaluuden kohtaa.

Sana kuolematon, jumalallinen valta,
meret, maat joka täyttävi, sen Jumalalta
suku ihmisten sai, välill' luodun ja Luojan
side ainoa, jot' ole muille ei suotu.
Sanan voimalla luojaksi nousta voi luotu,
rakentaa ylt'ympäriilleen ikisuojan,
meret hallita, vallita maan sekä aineen,
avaruuksiin nousta ja lannistaa laineen,
pihat pilvien nähdä, ja kuuluihin syöstä,
omistaa hedelmät tuhatvuosien työstä,
joit' yksikään hältä ei riistä, ei ryöstä.
Vapauttaa vangitut henget hän voi,
alas taivaista hän tulen siunaavan toi,
Sanan, jonka valtaa ei vangita saata,
joka yössämme loistaa ja lohduttaa maata.

Taide

Sen alku kaaoksen on tuollapuolla,
sen syntysanat lausui luova Järki,
sen olemus ei koskaan saata kuolla,
se kaikkialla eestään esteet särki.
Se aina etsii ilmennyksen alaa,
sisintä hehkuaan se meilt' ei salaa,
se jumalten on kaunein leikkikalu,
sit' aineen puoleen luomisen vie halu.

Elämän voimalla se aineen täyttää,
säteensä siunaten se siihen valaa,
katoovaa työhön ikuiseen se käyttää,
se pimeydessä liekehtien palaa.
Iäiseen valkeuteen se meitä johtaa,
auringot toisensa sen tiellä kohtaa,
ajasta iäiseen se raivaa rataa,
min yli öisten tähtein siinto sataa.

Muodoissa kimmeltää se lumikiteen,
ylentää avaruuksiin templin ylvään,
välille maailmoiden solmi siteen,
pystyttää hartauden pyhän pylvään.
Valloille ikuisille uhritulta
suitsuttaa, kimmeltää kuin oudoin kulta,
maan uumenissa joka uinuu untaan,
kohoten kerran Valon valtakuntaan.

Milloin kypsä ihmiskunta?

Milloin kypsä ihmiskunta?
Milloin jumalien unta
toteuttaa mainen kansa?

Silloinko, kun tieto, taito
korkeimpaan on noussut kukkaan?
Selvillä kun kaikki salat
sill' on, konsa kaikki alat
mahtaa voi se mahdillansa?
Konsa hunaja ja maito
kaikkialla vuotaa, hukkaan
silt' ei mene pisaraakaan?

Tasapaino kun on vaakaan
tunteen sekä järjen saatu,
juurtunut kun luontoon raakaan
lempeempi on luonnon-laatu?

Kuljettu on puoli tiestä
silloin, muttei yltään iestä

puistanut viel' ihmiskunta.
Elä viel' ei jumalunta.

Milloin kypsä ihmissuku?

Silloin, kun ei enää huku
toisen käden kautta kukaan.
Kun käy kaikki määrään samaan,
veljinä kun kaikki mukaan
käyvät rauhaa rakentamaan.
Kuollut kun on himo saaliin,
yhtyneinä yhteen maaliin
tähtää kaikki tulevaiseen.

Silloin uneen jumalaiseen
yltänyt on ihmissuku,
jok' ei koskaan sorru, huku.

Se on täytetty!

Se on täytetty!

Ah, syvin hetki on lyönyt!
sylihin sydänpäivän käy sydänyö nyt!
sylihin elämän tyly kuolema taipuu.
Se on täytetty! Täyttynyt korkein on kaipuu,
johon tähdännyt on iät ihmisen suku.
Se on täytetty! Tuskasta, tuskien alta
iankaikkinen noussut on rakkauden valta.
Se on täytetty! Ah, vihan yöhön ei huku
polo kärsinyt, kärsivä ihmiskunta.

Se on täytetty!

Ristin juurella unta
uneksi tulevasta sen valkeimmat sielut.
Ovat täytetyt kolkoimmat kuilut ja nielut,
välisillat on valmiina vastaisuuteen.
Suku tuomittu katseensa taas jumaluuteen
kohottaa tuhatvuosien tuskien yöstä.
Katohon sitä koskaan ei jälleen syöstä,
katohon väkivallan ja koston ja vihan,
se kirkastetun sai hengen ja lihan.

Se on täytetty!

Maapallo hetkestä tästä
jumalallisen Rakkauden elämästä
osan sai, jota siltä ei riistää saata.
Kadotuksehen syöstä ei ihmisten maata!
Vapauttajan veri virrat väilyy
iät ilmoissa sen, sydämissä säilyy
säde auringoiden Auringon.
Se on täytetty! Täytetty rakkauden on
pyhin työ, joka kuoleman vallat murskas,
johon ain rakentuu elo henkisin, hurskas,
joka vieroo vihaa ja itsekkyyttä,
rakentaa tulevaisinta ihmisyyttä!

Pitkäperjantaina 1921.

Saul

Soita, David, soita, soita,
murhetta ei henkein voita.
Henkeni, mi Herran työhön
valittiin, nyt vaipuu yöhön,
joka ympärillein lankee.

David, soita, David, soita,
mieleni on musta, ankee.
Milloinkaan ei enää koita
vapahtava päivä mulle,
muinoin Herran voidellulle.

Syvemmälle yhä vajoo

sieluni, sen siteet hajoo
pimeään, min ääret kajoo
ihmisten ei enää maita,
eessä polku outo, kaita,
min ei missään näy päätä.
Tuonen varjoa ja jäätä,
minne katseeni vain kiintyy.
Silmähän vain yksin siintyy
toivottuuden aukeet aavat.
Kirveltävät kipeet haavat,
jotka elo iski, saavat
elinvoimain lamaan, lakoon.
Kuvat hurjat kulkee, pakoon
niit' en pääse, aivoissani
suonet paisuu, veri sakoo,
kuumeisesti sydän takoo.
Pedon lailla raivoissani
koetan ma kahleitani
murtaa, mutta raivoon suotta.
Viikot vaihtuu, vuosi vuotta
seuraa, yhä kierrän samaa
kehää, joka henkein lamaa.

Harppuasi, David, soita!
Sieluni ei salamoita
enää iske, ikivarjoon
uppoo se ja unhon yöhön.
Zebaothin kruunun tarjoon
sulle, saata sit' en kantaa,
kelpaa en ma Herran työhön,
rikoin käskyänsä vastaan.
Sit' ei saata anteeks antaa
mahdit maiset, vallat taivaan,
tuomittu oon iäks vaivaan
kulkiessain elon rantaa.
Kuolemalla ainoastaan
Herran vihan sovittaa voin.
Siksi kirveltävin haavoin
kuljen, hourun yöhön vajaan.
Katselen ma aamun kajoon,
sammuu kirkas päivän kulta!

Soita, David, hetkeks sulta
lohdun saan, sa kruunun multa.
Soita, hoivaa Herran tulta,
heläjäivän hopeekielen
soita, astu nöyryin mielin
tielle, jolle Jahve johtaa
askelesi, ylläs hohtaa
iät Ylimmäisen tuli.
Sydämesi siinä sulii,
taipui tahtos Herran tahtoon
niinkuin kaarna merten vahtoon!

VALKEUS YÖSSÄ

Joulupuu

Minut korvesta pirttihin kannettiin,
mut korpeen mun juureni jäivät.
Hopeat, korut oksille annettiin,
niiss' siinnän nyt yöt sekä päivät,
ma virkistän vanhain ja nuorien mieltä,
ma haastan korprien hiljaista kieltä,
huminaa salometsien, suurten ja sankkain,
johon heimoni jäi, rotu veljien vankkain.

Kohoamme kohdussa korprien vyön,
pyhä aurinko päällä, ja tähdet yön,

humisee kesät, talvet yllämme tuuli,
tuhannet tarut kaukaiset korvamme kuuli.
Suku ihmisten ympärillämme vaihtuu,
kevät saapuu ja syys, suvi, talvikin haihtuu,
me yksin elämme iästä ikään,
ei rikkoo voi ikirauhaamme mikään,
ei myrskyinen syys, sävel paimenen torven,
on kuolematon rotu korkean korven.

Ase ihmisen meidät vaikk' kaataa voi,
humisten ikilaulumme sentään soi,
tuviss' ihmisten sävel korpien soittaa,
sävel ihmeellinen, sanat kaikki mi voittoa,
inehmon sanat, jotka voi vilppiä haastaa,
levon, rauhan toisen rinnasta raastaa,
sanat valheelliset, tylyt, jotka vain saastaa
levittää ylt'ympäri, huokuen hyytä,
kateutta karsasta, soimaa ja syytä.

Sävelissämme soi lepo lempeä, lauha,
syvä kuin sinervän salon suunnaton rauha,
lepo luonnon, mi kutsuu ja kiehtoo kuin syvyys,
herättää, hymyää kuten korkein hyvyys.
Sanomaa Jumalan ikirauhan me tuomme:
tylyt torjumme vallat, ja valkeutta luomme,
teot ihmisten hyväks tahdomme muuttaa,
elon hetteisiin hänen juurensa juuttaa.
Inehmossa mi ainetta, maahan se vaipuu,
vie korkeuteen hänet henkensä kaipuu.

Simeon tempelissä

»Herra, nyt sinä lasket palvelijasi
rauhaan menemään sanasi mukaan;
sillä silmäni ovat nähneet pelastuksesi.»

Luuk. 2:29-30.

Pyhäkössä tempelin varronnut oon
monet vuodet; mun henkeni kaipuu
mua ohjannut on elon aurinkoon.
Iäkäs olen, varteni vaipuu,
povin hehkuvin Herraa oon sittenkin uottanut,
lupaukseensa järkähtämättä ain luottanut,
odotukseni vihdoinkin loppunut on,
näen kirkkautensa nyt auringon!

Ikirakkaus tähtien tarhasta
alas astui, nyt ihmissuku
vapahdettu on aineen harhasta;
joka etsii, hän Tieltä ei huku!
Jumalallisen rakkauden täyttyi nyt työ,
ota kuoleman katkesi, valkeni yö,
valohon pimeästä käy ihmisen tie,
Isän laupiaan luokse se jälleen vie.

Vajonnut oli henkemme aineeseen,
himot askeleitamme vain johti,
nyt kuljemme taasen kirkkauteen,
Jumalaa, Elon alkua kohti.
Kotihin vapahdettuina jälleen me riennämme,
me toistemme tuskia, haavoja liennämme,
tuli rakkauden ikivoimamme on,
radan rastii se maast' ylös aurinkohon!

Ylistetty, sun liekkisi nähdä ma sain,
olen nähnyt Rakkauden Herran,
janoten jota mielin nääntyvin hain,
ylistetty, kun saavuit sa kerran!
Sinä voittanut kuolon oot kammoittavan,
elo täyttävi tyhjyyden ammoittavan;
lepohon nyt lasket sa palvelijas;
elo, kuolema on Sinun vallassas!

Valkeus yössä

On kuin läpi maapallon aurinko loistais,
vaikk' kylmä ja valju on viileä yö,
on kuin kajo taivahan tyynenä toistais
valon herruuden, välkkyvi tähtien vyö.
Masennettu on yö! pimennossa ei piillä
pyhä aurinko saa, ota säiläsi, viillä
rata siintävä idästä läntehen hamaan!
Joka katse nyt tähtäävi tähtehen samaan.

Joka katse tähtää nyt tähtehen Elon,
katos halla, nyt karkonnut kuolema on.
Ilo täyttävi rinnan, ei tuntehet pelon,
ylivalta nyt ainut on auringon.
Sydämet säde päivän nyt huumaa ja hurmaa,
paha poistuvi, vahva ei heikkoa surmaa,
väkivalta nyt väistyvi, jäljelle hyvyys
jää niinkuin jää yöhön vain tähtinen syvyys.

Valon määrättömyys, joka heijastut yöhön,
ikäs on lyhyt tuokio, hetkinen vain,
jätät jälkesi sittenkin vuossatain työhön,
povess' ihmisien elät piilossa ain.
Ah, kerran on aikasi astua julki,
tuhatvuosia valtias vaieten kulki,
tuhatvuosia orjankaapua kantoi,
valons', äänensä vaientaa yhä antoi.

Ja antavi ain, jyristen se ei haasta,
alas käy kuten kyyhky se liihottain,
maa vieras on sille ja mainen saasta,
asukkaaksi se jää tykö puhtaimman vain.
Läpi maapallon hänle se loistavi yössä,
pitopöydässä juhlii ja arkien työssä.
Elon halki tienviittana tyynenä hohtaa,
Isän luo läpi kuoleman porttien johtaa.

Vangittu talo

Yhä vankina on
valo auringon,
meni mailleen jo marraskuussa.
Hämäriss' sinertää
lumihelmet ja jää,
kevyt kuura kiiluvi puussa.

Säkenöi syvä yö,
revon roihut lyö
yli taivaiden sähköistä tultaan.
Avaruus salamoi,
yö hetkeksi voi
ylt'ympäri puhjeta kultaan.

Salamoi syvä yö,
ikitähtien vyö
säkenöi tuhansin jalokivin.
Ylös kuu kohoaa,
valo sen kuvastaa
kinoksiin kotikoivujen rivin.

Vaikk' kahleissa on
säde auringon,
koko kaikkeus kuitenkin hohtaa.
Valo tähtien vyön
läpi kuolonkin yön
valonlähteille henkemme johtaa.

Valon lähde ei näy,
mut esteettä käy
läpi kaikkeuden henkemme vapaa.
Sido ei sitä maa,
valon siivet se saa,
Isän istuimen ylhäällä tapaa.

Valon varjo on yö,
vapauttaen lyö
läpi yön säde huomenen koiton.

Avaruus salamoi,
koko kaikkeus soi
ilolaulua valkeuden voiton!

Joulu-yö sankarin haudalla

Varjossa kuuravalkeen kuusen hauta,
kimaltaa yllä tähtikirkas yö,
yö rakkauden; — ei raiu enää rauta,
ei kalskahtaen kalvat enää lyö.
Viihdyttäin kuusi varjoo urhon unta,
kajastaa iäisyyden aamunkoi,
ikuista rauhaa uottaa ihmiskunta,
kaikkeuden juhlakellot kaukaa soi.

Soi joulukellot yössä avaruuden,
yöss' syntyi jumalainen rakkaus,
syttyttää mieliimme se toivon uuden,
se liitost' uudesta on lupaus.
Pois vainon muistot ikirakkaus pyyhki,
yön tähtiin katseemme se kohottaa,
rauhatta rintamme ei enää nyyhki,
kiitämme korkeuden Jumalaa.

Ylistys olkoon korkeuden Herran,
vanhurskas, vakaa mieli inehmon!
Me kamppailimme, — koittava on kerran
seesteinen, tyyni aika auringon.
Urohon unta, joka silmäns' sulki
varjostaa kuusi valkee, kuurainen,
yön juhlakellot soittavat nyt julki
sanomaa hyvää rauhan, rakkauden!

KUOLEMAN PORTEILLA

Isäni muistolle

(Hänen paariensa ääressä.)

Kaunis kuin aurinko on, joka länteen laskien vaipuu,
vaipuu varjohon yön, outoon valkeuteen,
kaunis on muistosi niin, mut kauniimpi vieläkin kaipuu,
mieliin mi mentyäs jää, jää elon murheeseen.

Murheen sa tunsit, tunsit, ah elon ankaran taiston,
tietäen kuitenkin, ett' taistelu voittohon vie,
näit ikivoiton sa kangastavan läpi elämän vaiston.
Ah, yli päivien työn kangasti kaikkeuden tie.

Niin kävit, horjumaton, elon halki sa kuolemaa kohti,
kuljit kirkkauteen, ah Isän laupiaan luo,
muitakin matkalla ohjaten, Mestari kun sua johti,
Mestari ainoa tuo, meille mi voimansa suo.

Kauniina siksi kuin päivä, mi länteen laskien vaipuu,
vaipuu varjohon yön, outoon valkeuteen,
kauniina kangastaa siks muistosi, kirkkaana kaipuu,
mieliin mi mentyäs jää, jää elon orpouteen.

Ruotsinpyhtää, tammik. 22 p:nä 1921.

Viisaat neitseet

Lumivalkeat vaattemme on, loka, saasta
ole seurannut niitä ei myötämme maasta.
Pyhä, paistava, puhdas on päällämme puku,
elon tahroihin ei sädesiinto sen huku.
Elämän läpi käymme kuin käy läpi harhain
olennot ihanat ikitähtien tarhain.

Alahalta vain puoleksi löysimme majan,
kävi kaipuumme ain yli ainehen rajan,
alati Elävän Veden lähdeittä haimme,
säkeneitä sen suonien juoda me saimme;
— elo meille vain oli ainaista iltaa,
iäti vaelsimme me vahvuuden siltaa.

Iäti vaelsimme me Auringon maita.
Oli polkumme ohdakkeinen ja kaita,
— hävis tieltämme näin joka sulku ja aita.
Sitoneet lopuks meitä ei mitkään siteet,
ylt'ympäri kiilui vain tähtien kiteet,
Elämän pyhät Auringot huikaisten paloi,
olemukseemme hehkua, voimaa ne valoi.
Palamasta ei lamppumme liekit laanneet,
me emme velttoina varroten maanneet,
odotimme ain ylkämme ylhäisen tuloa,
häähetkemme suurta ja säihkyvää suloa.

Me heitimme yltämme maalliset verhot,
keveästi kuin kimmeltävät tuliperhot
kohosimme me tuollepuolen rajan,
yli maan, vapahiksi kahleista ajan.
Korut, kiiluvat morsiuskruunut kutoo
yön tähdet ja kuudan meille, ei putoo
vähinkään timanteista sen, pelkkää tulta,
valonvälkettä on olemuksemme kulta.
Yhä kirkaammin lamppumme yössä vain hohtaa,
maan oudon äärille meidät ne johtaa; —
me säästimme öljymme matkalla elon,
senvuoks hopeat pyhän lamppumme helon
hävittää hämärän sekä kuoleman pelon.

Me kuoloa emme ollenkaan tunne,
elon kaikkialla vain kohtaamme, kunne
avaruudessa kulkee tuikkiva tiemme.
Läpi kaikkeuden elon viestiä viemme.
Alahalla me kuljimme jäässä ja yössä,
Elämän, Valon Herran me oomme nyt työssä.
Olemuksemme kuin sädeseitti on hento,
ei tunne kahleita henkemme lento.
Joka hetki me varroimme tuloa Herran,
sitehemme nyt vihdoon on kirvonneet kerran,
maat, taivaat me kiedomme nyt valovöihin,
niin outo on puhjennut valkeus öihin.
Läpi kaikkeuden ajatuksemme lentää,
Valotaivaasta toiseen ne välkkyen entää,
edessämme ei yhtään oo sulkua, rajaa,
vapahdettuina Henkemme laulut kajaa,
säveltulvilla täyttäen taivaan ja maan.
Sädehtii pyhät lamppumme loistettaan.

Deevojen laulu

[Deeva, sanskriitinkielinen sana, joka merkitsee
»loistavaa», s.o. loistavaa henki-olentoa, enkeliä.]

Elon heititte maisen, jäi taaksenne harhat,
edessänne aukeaa luomisen tarhat.
Kukin täällä on luoja, mielenne kuvat
olennoituvat täällä ja toteutuvat,
näkyvän kuvan aatoksenne ain muovaa,
olemuksenne puhdasta voimaa on luovaa.
Eron tunnette välillä pahan ja hyvän,
tulevan kehityksenne kätkette jyvän
sisimpäänne täällä, te täällä luotte
joka muodon, min taas alas aineeseen tuotte.

Ole kuolemaa ei, eri asteissa jatkaa
joka luotu vain kehityksensä matkaa
monet vuostuhannet. On kaukana määrä,
moni astutaan matkalla askele väärä.
Tulijat polot murheen ja harhojen maasta!
palava olennostanne aineen on saasta.
Halujen, himojen tuli tultamme halaa,

sädeloistossa Hengen pätsistä palaa
pyhitettynä sielunne, jonka kulta
säkenöi ylimaailmallista tulta.

Tulijat polot murheen ja harhojen yöstä,
iankaikkiseen vaivaan ei yhtäkään syöstä,
sovittaa kukin saa elämänsä vain erheen,
jokamies jäsen on jumalallisen perheen.
Osat sen lopuks ain Kokonaisuuteen yhtyy,
tee turhaan ei työtä, ken työhön ryhtyy.
Jumalallinen työ avaruutemme täyttää,
jokamiestä Mestari työhönsä käyttää.
Kukin ryhtyköön Rakkauden Herran työhön,
ole aikaa ei yhdenkään vaipua yöhön,
elämäne ei tääll' ole harhaa, ei unta,
lähestyy Isän iäisen valtakunta.

Mäkihin ylös nostakaa katseenne, nähkää,
työ taivaallinen tekemässä on tähkää:
ylenee yli maapallon risti, mi loistaa
veriruuksissa, joidenka hehku poistaa
inehmon tylyn, kylmän ja karsaan mielen,
häness' soinnuttaen pyhän rakkauden kielen.
Sen siunaavat käsivarret varjoo
maanpiiriä, kaikille rauhan se tarjoo.
Sen juurella murheen murtamat nyyhkii,
joka silmästä kynelet poies se pyyhkii,
kuten rakkauden, sopusoinnun syli
sädehtii valotulvaa se maapallon yli.

Mäkihin ylös nostakaa katseenne, nähkää:
työ Rakkauden tekemässä on tähkää!

Golgotalla

Jyly ukkosen käy, salamain sini lyö
läpi vahvuuden; vaipuu varjojen yö
yli maan, tulisilmänsä aurinko sulkee,
väristys läpi luonnon kaamea kulkee.
Avaruuksissa myrskynpuuskat entää,
jyristen kovat kalliot kahtia lentää,
alas maahan palmut kuin korret taipuu;
— on kypsynyt ihmiskunnan kaipuu.
Repeää pyhäkössä temppelein vaate,
on täytetty maailmankaikkeuden aate,
sotineet Valon Henget on viimeisen sodan,
Elon Herra on murtanut kuoleman odan.

Elon, Kaikkeuden Herra, mi muodon halvan
puki yllensä, särkenyt jälleen on salvan.
Sitehet sido Hengen nyt ei jalopeuraa,
soturit jumal-valkeuden Häntä taas seuraa.
Juur ristillä pilkattu, voimaa vailla,
kuningas iankaikkinen nyt Valon mailla,
kuningas, joka aurinkojen radat johtaa,
hänen kiireellään tulet tähtien hohtaa.
Koko Kosmoksen elähyttävä voima,
tosi Ihminen, tietävien jumaloima,
Jumal-Rakkaus, hetkeksi vangittu lihaan,
tien näyttävä rakkauteen, ei vihaan,
elon, kuoleman voittanut ihmisten vuoksi,
kaikk' ohjaava Isän istuimen luoksi.

Jyly ukkosen käy, salamain sini lyö,
meit' yllätä enää ei iäinen yö.
Elo pallolla tällä tään koommin muuttui,
jumalrakkauden itu maahan sen juuttui.
Elostamme pois Golgatan verta ei pestä,
valumasta sen virtoja kenkään ei estä,
avaruuteemme niist' iäks jäljet jäivät,
kohoaa inehmoin yli Risti yöt, päivät,
elämän läpi matkamme maaliin se johtaa,
läpi kuoleman silmäämme sammuvaan hohtaa.

SATU SIINTÄVÄ TÄHTIEN...

Satu siintävä tähtien...

Olet kuin uni marmorin-hohtava mullen,
satu siintävä tähtien.

Minä murhe, kärsimys katkera sullen,
kato lehtien, jotka syksyn tullen
vihurin kera kuulinkarkeloon lähtien
vihannat kesä-puistomme
hävittää, kedot kukkivat autioittaa.

Sinä yksin kamppailla sait sekä voittoa!

Minä runtelin herkimmät, hennoimmat muistomme,
arimmat ajatuksemme tallasin lokaan,
tylyn tungin orjantappuran okaan
sydämeesi. Ma ruususi hehkuvat raastoin,
ma kieltä korskeaa, onttoa haastoin,
minä uhmasin, kamppailin kaikkia vastaan,
oman itseni kaataen ainoastaan.

Sekä sun.

Osas sittenkään ollut ei unhoitetun,
ei lyödyn, mi mentyään varjohon vaipuu.
Olit öitteni äänetön, ainoa kaipuu.
Kuten tähti sa pilkkopimeään nousit,
lumivalkean joutsenen lailla sa sousit
Manan virtaa, min väikkyvä, väijyvä uoma
elämän oli lämmötön, lemmetön luoma.
Epätoivohon toivon muistoja toit,
epäsointuhun kauneuden sointua loit.
Kajo, kuultava varjohon vaivan ja huolen,
säde, jonka siintoon ma siunaten kuolen.

Ylösousemus

Timantti puhtain, joka puhkes illan,
eloni illan ensi varjon tullen!
ma viime lauluni nyt laulan sullen,
säteistäs solmin tuollepuolen sillan.

Et kiinnitä mua maahan etkä multa.
Kaikk', kallein muinen, ympäriltäin haihtuu,
katoova kaikki tähtisiintoon vaihtuu; —
iäksi kiinnitän sun sieluin kultaan.

Timantti kallein, loistos peittyi multa
melskeessä elon turhuuksien turun.
Sun näki silmä, suurentama surun,
sun sisin siintosi on tuskain tulta!

Sa jumalten oot kallein leikkikalua,
et turha, välkkyvä vain ajanviete.
Sa syämen kärsineen oot syvin miete,
sun säihkysi on sieluun syvin halu.

Kimallat niinkuin kenttäin autuasten
ens aamukaste; tienoot oudot näytät
minulle, hehkullasi henkein täytät.
Vavisten painan sinut syäntäin vasten.

Timantti tumma, pyhin, puhtain nainen,
säkenöit oudon jalokiven lailla.
Jos kadotan sun, kaikkea oon vailla,
sa lahja elon ehtoon jumalainen.

Sun siintos askeleitain aina johtaa,
maan päällä viet mun jumalten jo juhlaan.

Sinulle kaikkeni, ah kaiken tuhlaan,
sun sielus sieluni yössä siintäin kohtaa!

Lucia

Sa saavuit suortuvillas säteet yön,
ah, talven tyttö tähti-seppelpäinen!
seuduista saavuit öisten tulien yön,
miss' siintää vahvuus outo, välkkyväinen.

Etäällä, korkealla kotis on, —
siellä loistaa tyynet tähtisaattoin tulet.
Tienoilta kätköön käyneen auringon
maan päälle, vieras valkee, vaiti kulet.

Halk' äänettyden polkus pyhä käy,
sa kuljet kimmeltävää tähtirataa,
ei avaruudessa askeleitas näy,
yön oudot säteet jälkes umpeen sataa.

Tähdestä tähteen kulkee sentään ties,
sun askeleittes alla kiiluu kiteet!
Silmäsi koina katsoo mainen mies,
sielunsa sitoo äänettyden siteet.

Valoa pelkkää olemukses on, —
hän iäti on henkes valkeen vanki,
unohtaa kukat, kesän auringon;
harteilleen kasvaa hyy ja talven hanki.

Lucia, tähtitytti tyynen yön,
et tunne päivänpaistetta, et kesää,
sa Henki luova öisten tulien työn,
ei sulla kodin lämpöä, ei pesää.

Sielussa yksinäisen suojan saat,
sen täytät näyillä sa tähtitarhain.
Vieraita sulle tuoksuvat on haat,
vieraita kuvat ihmismielen harhain.

Lucia, suortuvillas säteet yön
sa saavut, tulet tähti-seppelpäänä
seuduista öisten vahvuuksien yön,
elämä syttyvä miss' uinuu jäänä.

H:ki, jouluk. 13 p:nä 1921.

»Lumimadonna»

Nuor olet nainen, silmäs suuret tuiskaa
ruskeeta tulta, ripses roihut salaa.
Autuuden aavistusta huules kuiskaa,
kiireellä kirkastuksen kehät palaa.

Muut' tunne et kuin hyytä sekä jäätä,
koruinas kiiluu öiset tähtitulet.
— Omentos säihkyä sentään suven säätä,
sisimpäas päivänpaisteen oudon sulet.

Sua saartaa kaikkialla luonto karu,
jok' askeleltas kiertää kipu, surma.
Siks laupias oot niinkuin joulun taru,
sun sielus täyttää tähtitaivaan hurma.

On kiirees kirjaeltu linnunradoin,
käyt maaliis kipenöivää tähtitietä,
tulua yön on ympärillä sadoin,
et hengetöntä hetkeä sa vietä.

Synnyttää sielus joka hetki tulta,
pyhiä aatokses luo auringoita,
sinulta elämän ah saamme, sulta,
luovassa voimass' ykskään sua ei voita.

Ruusuihin kesken jäätä parmaas puhkee,
hangissa vaalit valtaa suven suuren.

On elos iankaikkinen ja uhkee,
kinoksiin, jäähän säikeet käy sen juuren.

Sa kuoloss', yössä, kylmän kalskahtaissa
vain voimakkaammin välkehdit ja palat.
Sun henkes kulkee oudoiss' suven maissa,
elämän, rakkauden sa tunnet salat.

Uudenvuodenpäivänä 1922.

Lähtö

Et viipynyt vierelläin, kuten tähti
olemuksesi loistava luotani lähti,
olit ylhäinen liiaksi maalliseen majaan,
tuvan vain näen tyhjän, ja pöytäni vajaan.

Toki en kapinoin, valittaa olis väärin,
ei autuutta laskea voi ajanmäärin,
sama hetkenkö viivytit vai tuhat vuotta.
Sotimaan ikivaltoja vastaan käy suotta.

Lumo kauneutes yhä sieluni täyttää,
liki lienet tai loitolla, aina vain näyttää
kuin luotani oisit sa vaaksan päässä.
Tules' syämeni onko vai lieneekö jäässä?

Siroutta ma siunaan sun kättesi somain,
hyvin tiedän, että et koskaan oo omain,
hyvin tiedän, että et suo mulle suuta.
Leluiks lapset vain pyytävät tähtiä, kuuta.

Tai lienenkö lapsi, mi varjoja tapaa,
sua saavuta en, toki henkein on vapaa.
Sätehillä oon tähtien leikkiä lyönyt,
mua yllätä koskaan ei tähdetön yö nyt.

Olet päiväini, öitteni paistavin tähti,
olentos vaikk' kauaksi luotani lähti;
sinun loistosi täytti mun pirttini vajaan.
Säde siinnostas runoniekkan jäi majaan.

Enemmän olet kuin elontyöni

Enemmän olet mulle kuin on elontyöni,
pysyvämpi kuin tahtoni täyttyneen tulos.
Olet mulle päiväini paiste, ja yöni
ikirauha on suuri ja siunaava sulos!

Elämän runo oot, olet täyttymys unten
ikikaipauksen, pyhä, säihkyvä soihtu!
Olet askel yllä unhojen luntien,
elon sammumaton, salaperäinen loihtu.

Elämän sätehet toit kuoleman yöhön,
syvimmät olemukseni selvitit salat,
loit tahtoa taistoon ja tarmoa työhön.
Tulenpatsaana ain elon-yössäni palat!

Pyhä patsas oot elämän ikitulen,
yli aarteiden kätkeytyjen salamoit sa.
Palat huikaisten, eessäsi silmäni sulen,
kumarrun tomuhun. Ah, kaikkeni loit sa!

Runon kauneuden pyhän kaipuun sa täytit,
elämän salat suurimmat poves sulki.
Yli yön elämän iankaikkisen näytit,
salat kuoleman haastoi sun huulesi julki.

Enemmän olet mulle kuin on elontyöni,
pysyvämpi kuin tahtoni täyttyneen tulos.
Olet mulle päiväini paiste, ja yöni
ikirauha on suuri ja siunaava sulos!

Maa-emo

Maa-emo mahtava, kaitsija, kantaja,
ah, elonantaja
kukkea-kulma.
Oot ikinuori, ain yhä nuortuva
kellervä-suortuva
laihojen kullan.
Toisinaan voit tyyli olla ja julma!
Voit vavisten vihanpuuskassa syöstä
pursuavat tulivirrat ja työstä
ihmisten lopun tehdä, mullan
antimet niin hävittää, ett' tienoon
autioks teet, talot, töllit voit kaataa.
Mut inehmot väsymättömät raataa
kunnes peittyvät parmaasi vienoon
vihreään verhoon versovain tarhain.

Ehtymätön poves on, emo parhain.
Myöhään ja varhain,
kuullossa kuun, kiloss' auringon armaan
paisuvan parmaan
kuormaa kullon-välkkyvää kannat.
Suot elon kaikille, kaikille annat
antimes, ain olet työssä, et lepää,
lahjojas meiltä et milloinkaan epää.
Kasvatat korkeat korvet, ja sankat
suot salot nousta. Sääät rae-rankat
lannista ei sua, vuoretkin vankat,
vyöttämät jään, katat laitumiks karjain,
ain ylös huipuille hyisien harjain
käy jäkälää poro etsimään. Marjain
runsaus maat, mäet, mättähät peittää.

Kun kesän aurinko kultansa heittää
kentties ylle, niin kypsyvi heelmät,
täytyvi työsi ja tahtosi teelmät.
Maa-emo mahtava, ah elonantaja,
kaitsija, kantaja.
Sun kamarallasi kehtomme kiikkuu,
polkumme liikkuu,
hoivissas elontaipaleen kuljemme,
kunnes suljemme
silmämme uupuneet lepohon kerran,
kunnes raukee
ruumiimme, ah, poves silloin aukee
sulkien meidät huomahan Herran.

Auringolle

Pyhä, valkea, valtava aurinko!
lukemattomat vuossadat liidimme jo
kehäkulkua ympäri silmäsi siinnon.
Edelleen yhä liidämme, pistettä kiinnon,
levon ei radallemme oo laisinkaan luotu,
kipenöivä, kiihkeä kierto vain suotu.
Läpi yön, pimeän, ikipakkasen, jään
avaruutehen syöksymme tähdittyvään.

Ylt'ympäri vain avaruuksien yö,
kipinöitänsä auringot kaukana lyö,
välähtää vasamat elon syttyvän, uuden,
radat luomisen aukeavat, jumaluuden,
iki-Hengen, mi maailmat muotoihin muovaa,
tulenvirttänsä yössä laulavi luovaa.

Ylt'ympäri vain avaruuksien yö,
joka hetki jatkuvi luomisen työ.
Joka hetki Henki aineeseen liittyy,
yhä tähtitarhoja uusia siittyi,

syliä yön, pimeän elo puhkevi kukkaan,
pisaraa mene pienintäkään ei hukkaan,
ei lankea milloinkaan kuoleman aatot,
salamoi sydänyössä' iki-aurinkosaatot.

Pyhä aurinko, voimasi valtava vie
elämään yhä meitäkin, aukee tie
edessämme halki vahvuuden öiden,
läpi tähtien tuikkivain, välkkyväin vöiden.
Lukemattomat vuossadat liittänyt lie
maa ympäri silmäsi siunaavan siinon.
Tukikohdan Hengessä löydämme, kiinnon,
levon pistehen, ah, pyhä, paistava lies.
Iki-Henkeä kohti vie meitä sun ties!

Vuodenvaihteessa 1922.

Elon sähkö

Säkenet elon valtavan sähköön
läpi luonnon taas salamoi,
kukat puhkee, kussa ne kulkee,
sävel lintujen ilmoissa soi,
avaruuksien syttyvi jäihin
pyhä aurinko, elpyvi maa,
kuten morsian hohtava häihin
se itsensä kaunistaa.

Kukat kulmillensa se kietoo,
sitelee sinisepeleet,
purot valkohuntuina vaahtoo,
häälaulua laulavat veet.
Jumaluuden laulua luovaa,
sävel jonka on loppumaton,
joka muotoja uusia muovaa.
Iankaikkinen, ah elo on!

Niin syvästi joskus se herpoo,
kuten iäksi kuollut se ois;
vain hetki, ja haihtuvat harhat,
Manan varjot on väistyneet pois.
Iäks kuoleman varjot hukkuu
sylihin elon auringon;
kuten luonto, mi talven nukkuu,
niin henki on myös inehmon!

Säkenet elon oudon sähköön
salamoi olemuksessa sen,
ei alkua, loppua sillä,
se voima on ikuinen.
Joka ruohossa, korress' se elää,
solun täyttävi jokaisen,
— se henkenä iäti helää
yli tyhjyyden kuilujen.

Keväällä 1921.

Sydänkesä

On kuin valon hohtavin huntu
leviäis yli metsäin ja maan,
kesän kypsän tuoksuva tuntu
kedot täyttäisi kukkasillaan.
On kuin pyhä, valkein soisi
sävel kentiltä autuuden,
valon Herran viestiä toisi
alas vangeille ainehen.

Sävelet valon vaikeimman taivaan
väräjäi läpi kaikkeuden yön,
ne luovat lohtua vaivaan,
niit' uottavat orjat työn.
Ne liitävät kuin valon kyyhkyt,
ne vaivamme virvoittaa,
ne lientävät orpojen nyyhkyt,

ne kahleemme kirvoittaa.

Ne katseemme vie valon puoleen,
unohtuu pimeys sekä jää,
säteensä ne heittävät huoleen,
ne tähtinä kimmeltää.
Valonairuet oudosta maasta,
miss' säihkyä ainainen koi,
teit' ei voi seurata saasta,
valo teitä vain seurata voi!

Suven siunaavan sulotuntu
olemustanne kuvastaa,
on henkenne hohtava huntu,
min kätkössä uinuu maa.
Välisiltana hengen ja aineen
alas astutte aineeseen,
ja lailla laulavan laineen
kohoatte taas korkeuteen.

Ruotsinpyhtää, kesäk. 11 p:nä 1921.

Aurinkoinen syys

Kuin talven valtaa peljäten
aurinko hehkuu syksyinen.

Puun lehdet puhkee purppuraan
sen kera kilvan loistamaan.

Levolle illan tuuli käy.
Ei pilven varjoakaan näy,

ei liiku lehti, oksa, puu,
kirkastumistaan kirkastuu

kaupungit, kylät, metsät, maa,
kaikk' hohteen oudon, kuulaan saa.

Vöihinsä valo varjoton
verhonnut kaikkeuden on.

Valkeuden Herra taivaistaan
nyt saapuu maata siunaamaan.

Aurinkosaatoss' saapuu hän,
Jumala valon, elämän.

Miss' astuu, syttyy tähtivyö,
edestään väistyy kuolo, yö.

Kuin kerran aluss' aikojen
työ jatkuu jälleen luomisen.

Taas kaikuu: »Syämeen inehmon
iäinen valkeus tulkohon!»

Ja sydämiimme syttyy koi,
yön halki joka salamoi.

Heräämme valoon, elämään
kuin yötä ei ois ensinkään.

Ei hävitystä, kuolemaa; —
kaikk' ihmeellisen hohteen saa.

Kaikk' uppoo outoon valohon
kuin loistoss' syksyn auringon.

Lentoretki

(Santahaminassa, toukok. 13 p:nä 1921.)

Aurinko yllä, ja allamme maa!
Kohoa, kohoa
avaruutehen ain yhä korkeammalle
kone, halki ilmojen nuolena kiitävä.
Kedot, kukkulat jäävät jalkojen alle.
Yhä korkeammalle ja korkeammalle!
Alapuolella pilvenhattara liitävä,
yli pilvien, usvien, auringonsumun
sylihin ylä-ilmojen jäätävän humun
kohoa kone kiitäen päivää päin
läpi ilmojen kirkkaina kimmeltävain.

Yhä korkeammalle ja korkeammalle,
meri, mantereet jäävät jalkojen alle!
Sinertää alapuolella siintävä laine,
yläpuolella, ympäri ilmava aine,
ohut, jäätävä, min läpi säihkyen sataa
tuhannet sätehet tulivirtojen lailla
kutoen merenpinnalle auringon rataa.
Avartuu vedet välkkyvät määrää vailla,
näy saarta ei, salmea, niemekettä,
vain taivasta pelkkää ja välkkyvää vettä.
On kuin inehmon olis haihtuneet surut,
humisten syvät soi iankaikkiset urut,
heläjää sävelet avaruuksien soiton,
pyhät, korkeat, puhtaat kuin valkeuden koiton,
sävel valtava kuin elon alkavan yöstä,
hopean helähdys ikitähtien vyöstä,
säen, syöksyvä auringon ainaista rataa,
ylähältä mi lohtuna lempeenä sataa
yli maan, läpi yön valon väyliä luoden,
valon valkeiden valtojen viestejä tuoden.

Edelleen läpi ilmojen kiihtyen kiitää
kone vain. Hajahattarat allamme liittää,
ylös hetkeksi hyökkää, ja jälleen haihtuu,
katoaa meri, maisema toiseksi vaihtuu.
Kohoa meren helmasta kallioranta,
petäjikköä kasvaa sen karkea santa,
kohisten lumivalkeat kuohut lyö kiviin.
Puut järjestyvät pian ryhmiin ja riviin,
satamiss' alusten liput kirjavat liehuu,
vilisten väenpaljous allamme kiehuu.
Leviää torit alla ja kaupungin kadut,
kapeat kuten hangella suksien ladut,
kimaltaa pyhät temppeletornit ja nirkot,
taloryhmät, puistojen puut sekä kirkot,
keot kuin kerikansan ja muurahaisväen.

Vilahtaa jo rinne vihreän mäen,
hämärtää läpi terhenien salo sankka,
jalan alla koivikko korkea, vankka.
Läpi kenttien käy joen hopearihma,
putouksen yllä kultainen vihma
värisee vesihelmien, tanssien, telmien
kedon kukkivan kautta ne eespäin ryntää.
Talonpoika peltomaatansa kyntää,
lato laidassa vihreän niitun puuntaa.

Yli metsän ja maan kone kulkunsa suuntaa,
keveään, keveämmin entistä kiitää,
pian laineiden harjoilla jälleen liittää.
Urut ilmojen ylhäisten soimasta lakkaa,
väsyneesti, kuin uupuen potkuri hakkaa,
kohahtaa vesi vaahtoinen, kimmelpää,
satamaan kone mykkänä seisomaan jää.

Kuolinlento

(Sanoman saapuessa majuri Mikkolan ja

luutnantti Durchmannin tuhosta Alpeilla.)

Ihmisen ei jalka astu
kätköön hautakammionne,
kumpunne ei koskaan kastu
kyynelistä, kohtalonne
vyöryyn jään ja lunten hukkuu,
kato oisten kuiluin sumuun,
vuosisadat siellä nukkuu,
häipyy vuorivirtain humuun.

Vilinässä vuorivirtain
syöksyy syvään kuilun yöhön
niinkuin lastu kevyt, irtain,
joka joutuu vetten vyöhön,
ajelehtii, hetken häilyy
ryöpyissä ja vaahtoon vajoo,
tyynnä taivas päällä päilyy,
pärskeet rannan paasiin hajoo.

Uskalsitte ylvään lennon
alttiiks antain elon urheen.
Surma särki siiven hennon,
vieri kotiin viesti murheen.
Poiss' on urhot! turhaan kysyy
miks ja missä katkes matka?
Vait on vuoret, vaiti pysyy,
kertomust' ei kenkään jatka.

Alppivirrat yksin pauhaa,
kuuluu kuilun yöstä kumu.
Sankareille laulaa rauhaa
vuorten vapaan tuulen humu,
kertoo tarun urhoin työstä,
jot' ei kuullut, nähnyt kukaan.
Kohoo maine kuilun yöstä,
kiittää kauas tuulten mukaan.

VÄINÄMÖINEN

Väinämöistuli

6. XII. 1920.

Joka suomalaisen se rinnassa palaa
näkymättömän liekin lailla,
se päivään pyrkii, se herruuteen halaa,
se valtaa ei olla voi vailla.
Tuhatvuosiksi sen tukahuttaa voi,
hämäriin ajanjaksoihin loiston se loi,
tuli voimakas sen yhä varjohon tyytyi,
pojat sen viluhun valituksetta hyytyi,
mut hoivasi sittenkin kalleinta tultaan,
mi puhkeeva kerran ol' liekkeihin, kultaan.

Pojat sen koki monta hyhmää ja hyytä,
mut henkensä tulta he vaali.
Povess' ollut heillä ei soimaa, ei syytä,
oli kaukana vain elonmaali.
Sisin hehku valonsa sittenkin loi
tuhatvuosien taa, sekä voimansa soi
yhä kestää, minkä vain harvat kestää,
omalt' tieltä meit' yksikään voinut ei estää.
Pyhin hetkemme kun oli koittanut kerta,
me uljuutta emme säästäneet, verta.

Tuli Väinämön ohjasi unhosta meitä,
salast' ohjas se esiin ja julki.
Vapahan rodun astuimme ylväitä teitä,

tukenamme maan Hengetär kulki.
Se voitosta voittohon joukot vei,
sen tiellä estettä ollut ei,
kukin käytti miehen mieltä ja kättä,
kävi eespäin suorana, pelkäämättä,
kun kypsänä läikkyi henkemme laiho,
satavuosien kun oli täyttynyt kaiho.

Tuli Väinämön meiltä ei sammua saata,
salass' ain poven pohjass' se palaa,
yhä suojaa se kansaa ja synnyinmaata,
yhä intoa mielihin valaa,
roduks Hengen meidät se kasvattaa, —
me emme halpoina kulkea saa.
Sytetämme ihmisen korkeat soihdut,
tutut meille on vanhat ja uudet loihdut,
rodun henkisen työt yhä täytämme,
tulisäilää Väinämön käytämme.

Väinämöinen

Hän oli ennen kuin ol' Suomen suku,
hän tajunnassaan heimons' unelmoi,
ol' hänle tuttu luote, loihdu, luku,
siks hengessään hän Hengen kansan loi.
Ei kansaa, joka vainon teitä kulki,
vaan rodun, joka salat saattoi julki,
mi laulut laati, suori suuren soiton,
mi kamppaeli eestä valon voiton.

Se taisteli vuoks vapaan ihmisyyden,
vuossadat vaikka kantoi kahleita,
se tuntenut ei ääntä itsekkyyden,
se palveli vain valon valtoja.
Se olemusta etsi jumaluuden,
se Hengen-laulun lauloi korkeen, uuden,
se tulevaa loi suuruutensa aikaa.
Se toteutti Väinämöisen taikaa!

Kahleemme katkoi Väinämöisen tuli,
se antoi aineen, Hengen vapauden,
sen paahteessa pohjan hanget sulii,
virittyi kannel vapaa, valtainen.
Keväämme koitti, katosi pois kirsi,
taas kansamme soi vapauden virsi,
ei vainon valkeat, ei miekan melske,
ei sävel sotien, vaan hengen helske.

Ei taiston tulet Väinämön oo tulta,
vaan viisauden lujat luottehet,
henkemme niiss' on yksin helein kulta,
tietomme taika, taidon tuottehet.
Vuoks vapauden jos tartuimmekin miekkaan,
rakenna emme enää heikkoon hiekkään.
Käytämme yksin hengen vapaan kalpaa,
pimeyden voimien se teot salpaa!

Vänrikin sankarit

Heimomme tietäjä ne kerran näki
hengessään, esiin heidät loihti, loi.
Maa vaarassa kun ol', sen sankarväki
riemuiten viime verens' sille soi.
Ne taistelivat ylivoimaa vastaan
Sven Dufvat, Stoltit, Munterit ja muut,
vaikk' kuolo tuloksena ainoastaan,
unelmaa voiton hymys sentään suut.

He vaikkei voittaneet, niin voiton unten
he hehkun jälkipolvillensa soi.
Se uhmas valtaa pakkasten ja luntien,
halk' aikain urhot siitä voimaa joi.
Sen suojass' sankarrotu kasvoi, karttui
äänettä hetkeänsä uottaen,
ne sankarit, jotk' kalpaan vihdoin tarttui,

maan vastaisuuteen, valoon luottaen.

Ne sankarit, jotk' kulki taiston teille,
kun uhkas vieras sekä oma mies,
ne, jotka vapauden voitti meille,
kun solvattuna sammui kotilies,
kun kaikkialla kasvoi väkivalta,
kun orjuus uhkasi ja orjan ies,
he tulen tempasivat taivahalta,
he yksin silloin tehtävänsä ties.

He Dufvain, Stoltein, Munterein ol' juurta,
he kamppaeli keskell' yön ja jään.
Mit' unelmoitu tääll' ol' koskaan suurta,
se heissä vihdoon puhkes elämään.
Min hengessänsä näki runoniekka
kansansa kunniata laulaissaan,
sen teki vasta myöhäispolven miekka,
mi vapautti kansan sekä maan.

Kamppaileva Karjala

Mykistyi käsissäs sävel kannelten,
virity ei virttesi taika.
Mikä sorti äänesi suloisen?
Sävelen ole nyt ei aika!
Sotahan sävelniekkasi suuret suori,
iäkkäät urohot sekä sankari nuori,
sotien sävel virtesi vienot salpaa,
kätes käyttää nyt kylmänä iskevää kalpaa.

Sodit puolesta soittosi nyt sorean,
sodit eestä virtesi vapaan.
Näen taas kuten muinen sun kamppailevan,
isien yhä isket sa tapaan!
Isätkin sotahan Valon suorivat ennen,
he soittelivat sotateillensä mennen, —
idän vartio ol' rotu Karjalan vakaa,
sama vartio taas vapautemme takaa.

Sodi, Karjala, vartio lännen maan,
koko ihmiskunnan on voittos.
Sotivat isät, soittivat kanneltaan,
ilo ihmisyyden on soittos.
Sodi suorana, koskaan ei Karjala kaadu
rotu laulujen, loihtujen maaksi ei maadu.
Valon vuoksi on vuotanut Karjalan veri,
hedelmät sinun töistäsi ihmisyyys peri!

Pian helkkyy taas kantele polvillas,
pian laulusi laaja taas kaikuu.
Rotu Karjalan, suuri on kunnias,
Valon vuoksi sun rautasi raikuu
Vuoks ihmisyyden sun tapparas tultaan
nyt tuiskavat, poikasi peittyvät multa.
Mut mullasta, maastakin turpeen alta
kohoaa ylös taivaille laulusi valta.

Marrask. 26 p:nä 1921.

Yön uhatessa

Yö uhkaa, myrskysää
idästä ukkospilviään taas nostaa.
Voi miestä, pois ken jää,
maan vapaus kun täytyy jälleen ostaa.

Voi miestä, joka myö
halvasta veljiensä veren hinnan,
kun hetki vaikein lyö,
kun käytävä on kamppailemaan rinnan!

Kun miesten kuntoa
maa, kansa, koti, vapautemme kysyy.
Mies, joll' on tuntoa,

nyt mielin vakain vartiossaan pysyy.

Hän katseen tyynen luo
tuhoa, turmaa, kuolemaakin kohti,
säilyttää minkään suo
ei mieltään, voiton vuoksi kaikki tohti.

Verensä viimeisen
vuoks veljesveren vuotaneen hän antaa,
puolesta vapauden
kaikkensa maalleen uhriksi hän kantaa.

Juhani Ahon muistolle

8. VIII. 1921.

Sinä tunsit korvet syntymämaan,
sävelet salometsien sankkain,
tarut taisit valkean, tuoksuvan haan,
samosit laet vaarojen vankkain.
Oli tuttavias veden, metsien väki,
tuhatvuosien taa sinun silmäsi näki,
näki kansasi ammoisen alkukehdon,
pyhät puut näki, leppeän uhrilehdon,
sävel virren miss' sointui, ja kantele soi,
suvun suurimmat miss' syvät luotteensa loi.

Syvimmät rodun luotteet ilmi sa toit,
tämän maan salat suurimmat hengessäs loit.
Olit peltojen poika ja kulkija korven,
tajusit sävelet ujon paimentorven,
kuvasit kesäpäivää ja talven yötä,
kera kansasi kärsit ja teit iät työtä.
Ilojas ilot sen oli, murhees sen murheet,
oli ylpeytes sen taistelut urheet,
idän iskuja torjuit, sen hyytävää hallaa,
sadot meiltä mi vie, sekä vainiot tallaa.

Katajaisen sa tunsit kansasi juuret,
vakavimmat sen mietteet, sen miel'alat suuret.
Matit korvessa tunsit, sen Liisat, sen Maiat,
sinä Taikurit tiesit, ja taikurein taiat.
Sinä, Taikuri suurin, mi pohjan jäässä
hymysit kuten vain hymytään suven säässä.
Isien pyhä puu sinun suullasi puhui,
kevähän kevähästä se kertoi ja huhui,
kevähästä, mi talvien takaa koittaa,
kevähästä, mi kerran saapuu ja voittaa
pyhän voittonsa kansalle laulun ja työn,
joka yöss' sotien ikivallat lyö yön.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK RISTIN TIE: RUNOJA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.